

УДК 338.2

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ

***Т.В. Романенко, асистент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»***

У даній статті проаналізовано процес формування структури фінансових ресурсів області, визначені додаткові джерела інтенсивного розвитку економіки для забезпечення високого життєвого рівня населення.

Ключові слова: фінансові ресурси, капітал, статутний капітал, резервний капітал.

Постановка проблеми та аналіз психолого-педагогічних досліджень

Перехід України до ринкової економіки, надання її регіонам та підприємствам економічної самостійності вимагають, створення зовсім нової фінансової системи, що базувалася б на принципах територіального самоврядування, самофінансування та самозабезпечення.

Мета та завдання дослідження

Мета даної статті полягає у розробці і складанні звітнього балансу фінансових ресурсів та їх витрат для одержання цілісної картини руху коштів в процесі реалізації планів соціально-економічного розвитку.

Для досягнення мети проведений аналіз процесів, що відбуваються у виробничій та фінансовій діяльності галузей народного господарства.

Виклад основного матеріалу та результати дослідження

Проведений аналіз процесів дозволить оцінити рівень ефективності фінансових ресурсів. Впоратися з цим завданням, не просто — не лише через відсутність статистики регіональних фінансів, але й через недостатність теоретичних розробок, які б давали методологію комплексного аналізу фінансових ресурсів на рівні області.

Складність завдання полягає ще й у тому, що немає досить чіткого визначення самого поняття «фінансових ресурсів». Під фінансовими ресурсами в економічній літературі прийнято вважати власний, позиковий і залучений грошовий капітал, який використовується підприємствами для формування власних активів і здійснення виробничо-господарської діяльності.

Головною метою функціонування фінансів є забезпечення підприємства необхідними фінансовими ресурсами для зростання товарообігу. Кругообіг основних засобів повинен створити умови для розширеного відтворення основних фондів, а кругообіг оборотного капіталу повинен забезпечити підприємство відповідним рівнем прибутку.

Фінансові ресурси виступають основою для створення необхідних для нормальної господарської діяльності грошових фондів: статутного капіталу, резервного капіталу, фонду накопичення та споживання, фонду оплати праці, амортизаційного фонду [2].

Фінансові ресурси регіону в умовах економічної самостійності являють собою сукупність доходів, створених у процесі діяльності всіх підприємств і господарських організацій, розташованих на його території, а також коштів від населення, що формуються в порядку перерозподілу фонду заробітної плати, та залучених з сторони

асигнувань. Склад і структура фінансових ресурсів у межах країни й окремо взятого її регіону визначаються політикою держави, економічними законами об'єктивного характеру, а також їх внутрішнім саморухом та суб'єктивними діями державної влади й органів управління. В економічній дійсності суб'єктивність дій держави у цій сфері дістає відображення у формуванні фінансового механізму. Створення такого механізму для економічно незалежного регіону (області) вимагає формування ефективної податкової та збалансованої бюджетної, кредитної і фінансової системи господарських ланок економіки, системи фінансів установ і організацій невиробничої сфери. Лише законодавчо закріплений кожний елемент фінансової системи може забезпечити економічну незалежність кожного регіону, стримати вплив коштів з регіону і сприяти його скороченню.

У цьому зв'язку виникає необхідність докладно проаналізувати процес формування фінансових ресурсів області, визначити додаткові джерела інтенсивного розвитку її економіки і забезпечення на цій основі високого життєвого рівня її населення.

Основний обсяг фінансових ресурсів, як правило, створюється у сфері матеріального виробництва. Лише невелику їх частку складають асигнування, що надходять з фонду оплати праці в порядку їх перерозподілу через обов'язкові (податкові) і добровільні платежі населення. Провідне місце у структурі фінансових ресурсів посідає прибуток. Він стає не тільки основним джерелом формування децентралізованих фондів економічного стимулювання колективів підприємств і господарських організацій, але й виступає мірилом ефективності суспільного виробництва.

На відміну від прибутку — кінцевого вартісного показника роботи підприємств, податок з обороту (далі — податок на додану вартість) є централізованим джерелом доходу держави. Він не залежить від результатів фінансової діяльності трудових колективів. Його величину визначають ставка оподаткування і кількість виробленої продукції. Тому його частка у державному бюджеті та у бюджеті області повинна зростати, головним чином, за рахунок розширення виробництва товарів народного споживання.

Одним з важливих джерел поповнення місцевих фінансових ресурсів є амортизація, що являє собою грошову форму відшкодування вартості засобів праці в міру їх спрацювання. Це значна частина власних коштів підприємства, що направляються на фінансування капітальних вкладень.

Структура фінансових ресурсів, як правило, залежить від рівня концентрації виробничих об'єктів на певній території. Як наслідок бюджетної системи країни загальною є закономірність, у відповідності з якою менш значущий в ієрархічному поділі регіон має більшу частку фінансових ресурсів, що надходять у вигляді податків з населення.

При бюджетному устрої держави фінансові ресурси регіону не відповідають фінансовим ресурсам органу самоврядування. І щоб в умовах діючої бюджетної системи підійти до кількісного визначення останніх, а також вишукати додаткові можливості для збалансування витрат і доходів при переході до самофінансування, тобто забезпечити органу територіального самоврядування стійку фінансову базу, необхідно розглянути напрями використання фінансових ресурсів регіону.

Усі фінансові ресурси регіону можна поділити на такі частини: ресурси, що створюються і використовуються на місці, вилучаються за межі території, та ті, що надходять з сторони. Основна роль належить нагромадженням, що створюються на місці. Саме вони формують більшу частину грошових ресурсів населення, підприємств та місцевого бюджету.

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку агропромислового
виробництва України в контексті інтеграції у світову економіку»**

Розширення фінансової самостійності промислових підприємств та організацій, реорганізація системи оплати праці, істотне підвищення страхового тарифу і ставки амортизаційних відрахувань, запровадження системи прискореної амортизації активної частини основних фондів — все це може призвести до підвищення питомої ваги цільових коштів у фінансових ресурсах регіонів. Тому при їх аналізі і пошуку додаткових джерел надходжень до місцевих бюджетів цієї групи доходів необхідно приділити особливу увагу.

Природно-кліматичні умови Чернігівської області менш сприятливі для виробництва конкурентноспроможної сільськогосподарської продукції, на відміну від лісостепу. Низька економічна ефективність виробництва позначається на розвитку сільських територій, знижує рівень життя населення, що призводить до його природного скорочення та міграції молоді. Реалізація проекту врегулювання суспільних відносин, пов'язаних із наданням земель державної і комунальної власності в оренду на умовах проведення торгів надасть змогу отримати додаткові надходження до бюджету, що дозволить збільшити виробництво сільськогосподарської продукції. Фінансово-економічне оздоровлення економіки підприємств має проводитись за рахунок реструктуризації та перепрофілювання частини підприємств на виробництво конкурентноспроможної продукції та продукції технічного призначення, оновлення виробництва, впровадження ефективних ресурсозберігаючих та екологічно безпечних технологій.

Проаналізувавши стан інвестиційної діяльності Чернігівського регіону, можна стверджувати, що в останні роки темпи росту інвестиційної діяльності знизилися. Відставання Чернігівської області від середньоукраїнських показників за темпами нарощування обсягів капітальних інвестицій, не дає підстав для висновків про належний рівень ефективності інвестиційної діяльності у регіоні. Наявний рівень задоволення потреб в оновленні та модернізації основних засобів переважної більшості сфер і галузей господарського комплексу Чернігівської області не спроможний забезпечити його сталий розвиток та відставання Чернігівщини від провідних регіонів України за рівнем та темпами економічного зростання. Відносно низькі темпи інвестиційного розвитку призводять до поглиблення економічних диспропорцій та нарощування відставання регіону у державному масштабі майже за всіма основними макроекономічними параметрами і показниками.

За умов нестачі внутрішніх джерел поповнення фінансових ресурсів регіону виникає необхідність залучення зовнішніх, провідне місце серед яких належить коштам іноземних інвесторів. Надходження іноземних інвестицій забезпечує доступ до сучасних технологій та передового управлінського досвіду, сприяє насиченню внутрішнього ринку якісними товарами і послугами, розширює експортні можливості країни.

Важливим є і те, що залучення іноземних інвестицій є сприятливою передумовою для створення нових робочих місць та підвищення життєвого рівня населення.

Серед країн СНД тільки Росія відрізняється найвищою інвестиційною активністю в Чернігівському регіоні. Решта країн-інвесторів характеризується епізодичними вкладенням коштів. Залучення іноземних інвестицій та співпраця з іноземними інвесторами є одним із головних аспектів, що визначає напрями, пріоритети та специфіку регіональної економічної політики [1].

Висновки та перспективи подальших розвідок

Характеризуючи економічну самодостатність місцевих громад, вагомою складовою регіональної політики є формування ефективної системи фінансового забезпечення самостійності регіонів. Для вирішення більшості завдань регіонального розвитку потрібна відповідна фінансова база.

Основним завданням є удосконалення нормативно-правової база щодо регіонального розвитку, у тому числі і малих міст та передбачення у державному бюджеті субвенції на їх соціально-економічний розвиток.

Список літератури:

1. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності: Статистичний збірник [під ред. Т.В. Гречанюк]. - Ч.:Чернігів, 2010. - 43 с.
2. Марченко А.А. Аналіз джерел формування фінансових ресурсів // Фінанси України. – 2002. - № 9. – с. 102 – 109.
3. Шевчук Н. Капітал підприємства: формування та ефективність функціонування // Ринок цінних паперів України. – 2004. - № 5-6. – с. 39 – 43.
4. <http://ns.cg.gov.ua>
5. <http://chernigivstat.gov.ua>

***ПУТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ
РЕСУРСОВ ПРЕДПРИЯТИЙ***

***Т.В. Романенко, ассистент кафедры бухгалтерского учета, анализа и аудита
ОП НУБиП Украины «Нежинский агротехнический институт»***

В данной статье проанализирован процесс формирования структуры финансовых ресурсов области, определены дополнительные источники интенсивного развития экономики для обеспечения высокого жизненного уровня населения.

Ключевые слова: финансовые ресурсы, капитал, уставный капитал, резервный капитал.

WAYS TO IMPROVE THE USE OF FINANCIAL RESOURCES

***T.V. Romanenko assistant accounting, analysis and audit
SS National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
«Nizhyn Agrotechnical Institute»***

The process of forming of structure of financial resources of area is analysed in this article, the additional sources of intensive development of economy are certain for providing of high standard of life of population.

Key words: financial resources, capital, charter capital, operating surplus.